

[Thorvil Kristensen.]

jo det finansielle billede ikke så lidt. Dertil kommer så, at en lønforhøjelse for statens tjenestemænd erfaringsmæssigt smitter af i kommunerne, koncessionerede selskaber og forskellige andre steder, alt sammen noget, der peger i retning af større forbrug.

Må jeg så endelig tilføje, at hvis Danmark kommer ind i et større marked, vil dette kræve betydelige omlægninger af vort produktionsliv, omlægninger, som i hvert fald i den første fase vil kræve meget store investeringer og altså også belaste valutabalancen. Af disse grunde vil jeg ikke finde det forsvarligt at regne med, at vi nu er kommet ind i en periode, hvor valutabalancen er i en holdbar og varig bedring. Jeg vil tværtimod med henblik på fremtiden anse den forbedring, der er sket, for noget såre problematisk.

Jeg er jo ikke den eneste, der anlægger denne vurdering. I ECEs årsberetning, beretningen fra FN's Europakommission, der er kommet for nylig, er der et lille stykke, der handler om Danmark. I den sidste sætning af dette stykke siger ECE, at det ser ud til, at Danmark endnu en gang vil få en midlertidig konsolidering af valutabelholdningen — jeg understreger ordet midlertidig.

Der foreligger også udtalelser fra Den internationale Valutafond. Da vi optog et lån i denne fond sidste sommer, blev det meddelt, at Valutafonden havde sendt regeringen en skrivelse om Danmarks økonomi og økonomiske politik. Så vidt jeg ved, er denne skrivelse ikke blevet offentliggjort, men jeg formoder, at den kan offentliggøres, at den ikke er hemmelig. Jeg beder den højtærede finansminister udtale sig herom. Og hvis den kan offentliggøres, henstiller jeg, at det sker. Jeg beder også om en udtalelse herom. Dertil kommer så, at Valutafonden hvert år foretager en gennemgang af Danmarks økonomi. Der står i nationalbankens beretning, at resultatet heraf ikke forelå, da beretningen gik i trykken. Jeg går ud fra, at det foreligger nu, og jeg henstiller derfor, at også denne vurdering af Danmarks økonomi bliver offentliggjort.

Der findes i øvrigt i selve nationalbankens beretning et par sætninger, som jeg beder om den højtærede formands tilladelse til

at citere. Det hedder i beretningen på side 32 bl. a.:

„Kun valutastærke lande evner selvstændigt at bekæmpe konjunkturtilbage-
slag ved en forøgelse af den indenlandske efterspørgsel.“

Det er jo en af de ting, vi skal tænke på. Et land som USA kan uden risiko sætte liv i efterspørgslen ved at skabe mere købekraft i sit indland, for USA er et stort og valutastærkt land. Vi har ikke de samme muligheder her hos os. Et andet sted på samme side i nationalbankens beretning hedder det:

„Der bør derfor ikke slækkes på den del af den stramme finanspolitik, der virker forbrugsbegrænsende.“

I sin tale på Industriforeningens generalforsamling den 1. april har Industrirådets formand, fhv. handelsminister Rytter, givet sin tilslutning til denne sætning i nationalbankens beretning. Jeg har samme opfattelse som nationalbanken og direktør Rytter på dette punkt. Jeg mener heller ikke, at tiden er inde til at slække på den forbrugsbegrænsende del af finanspolitikken. Hvis jeg var finansminister i dag, ville jeg derfor ikke turde anbefale regeringen, at man ophævede en forbrugsbegrænsende foranstaltning uden at sætte noget andet i stedet, og dermed kommer jeg til det, som for mig er den positive side af denne debat. Jeg synes ikke, at stabiliseringslånet er nogen heldig foranstaltning; det burde hvile på et bredere grundlag indtægtsmæssigt set, idet jeg mener, dels at det ville være rimeligt, dels at det ville have større effekt som forbrugsbegrænsning i forhold til det beløb, der bliver opkrævet. Altså en foranstaltning på bredere grundlag ville være rimeligere.

Jeg har i fjor fremsat tanken om en midlertidig afgift, ikke på råvarer, men på alle andre varer, så vidt vi er i stand dertil internationalt set. Afgiften skulle ikke indregnes i pristallet, men være midlertidig, idet den skulle afvikles efter en fast plan. Hvis den var gennemført, ville den have virket som et skærmbæret, inden for hvilket man kunne tillade en ekspansion i dansk produktion og beskæftigelse uden fare for valutabalancen, idet denne midlertidige afgift ville beskytte os mod de valutamæssige konsekvenser derved, at den i højere grad